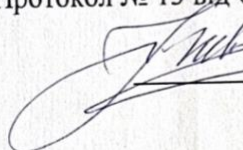

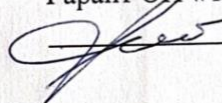
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА.
« 16 » 05 2024 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від «16» травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Фінанси і кредит»

Юлія НЕГОДА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

ІНВЕСТИВАННЯ

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма Фінанси і кредит
Факультет Економічний
Розробники: доцент кафедри фінансів, к.е.н., доцент Тітенко З.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 р.

Вступ

Мета навчальної практики – поглибити і закріпити теоретичні знання, здобуті студентами в процесі навчання, сприяти розвитку початкових практичних навичок і умінь зі спеціальності, оволодіти сучасними методиками і методами економічної та контролюючої роботи, сформувати в них професійні уміння і навички для прийняття самостійних рішень під час роботи на підприємстві, виховувати потреби систематично поновлювати знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Основні завдання навчальної практики:

- аналізувати ринок інвестицій та інвестиційних товарів;
- оцінювати інвестиційну політику, що проводиться в країні;
- оцінити фінансові інвестиції та інвестиційні портфелі;
- оцінити ефективність інвестиційного проекту в умовах невизначеності;
- обґрунтувати структуру джерел фінансування проекту.

Практичне ознайомлення з основами інвестування допомагає формуванню у студента впевненості щодо своєї фахової придатності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Практика проходить на базі навчальної лабораторії кафедри фінансів.

Організація проведення практики

Навчальна практика проводиться після вивчення дисципліни «Інвестування» на 3 курсі в 6 семестрі з метою формування практичних навиків інвестування.

Навчальна практика у Національному університеті біоресурсів і природокористування України регламентується наступними положеннями:

- Про організацію освітнього процесу в НУБіП України (оновлене) від 26.04.2023 р.

- Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України від 05.11.2021 р.

- Порядок проведення практичної підготовки у навчально-дослідних господарствах НУБіП України від 26.02.2020р.

- Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчальнонауково-виробничих) лабораторіях НУБіП України від 26.02.2020р.

Згідно з навчальним планом для ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» навчальна практика з інвестування передбачена тривалістю 2 тижні та в обсязі 60 годин.

Навчально-методичне керівництво практикою здійснює кафедра фінансів.

На початку практики студенти отримують інструктаж з охорони праці. Контроль за роботою студентів під час навчальної практики здійснює керівник практики. Студент при проходженні навчальної практики повинен згідно з вимогами програми практики оформити письмовий звіт про проходження навчальної практики, представивши його на кафедру фінансів та своєчасно скласти залік з практики у вигляді захисту звіту, під час якого перевіряються набуті знання і вміння.

Зміст практики

Ознайомитися з методами оцінки інвестиційної привабливості регіонів країни та визначити чинники, які впливають на інвестиційну привабливість регіонів України.

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Фінансові інвестиції	10	5	5
Тема 2. Інвестиції у засоби виробництва	10	5	5
Тема 3. Інноваційні форми інвестування	10	5	5
Тема 4. Обґрунтування доцільності інвестування	10	5	5
Тема 5. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	10	5	5
Тема 6. Використання інвестицій	10	5	5
Всього	60	30	50

Індивідуальні завдання

Проаналізувати інвестиційну привабливість регіону, обравши його відповідно до порядкового номеру в журналі, розглянути чинники, які впливають на соціально-економічну ситуацію в регіоні, а саме:

- економіко-географічне положення; кліматичні умови;
- природно-ресурсний потенціал;
- демографічний потенціал, склад і структуру населення;
- стан економіки, структуру, орієнтованість і спеціалізацію господарства;
- стан сфери освіти, науки й інноваційної діяльності;
- стан сфери охорони здоров'я і культурної сфери життя населення;
- рівень структурних та інституційних перетворень;
- розвиток інвестиційної, ринкової та комерційної інфраструктури;
- стан інвестиційної діяльності регіону (надходження іноземних інвестицій, зовнішні інвестори, відкриття підприємств з іноземними інвестиціями).

1. Вінницька

2. Волинська
3. Дніпропетровська
4. Житомирська
5. Хмельницька
6. Закарпатська
7. Запорізька
8. Івано-Франківська
9. Київська
10. Кіровоградська
11. Тернопільська
12. Львівська
13. Миколаївська
14. Одеська
15. Полтавська
16. Рівненська
17. Сумська
18. Харківська
19. Херсонська
20. Черкаська
21. Чернівецька
22. Чернігівська

Для розрахунку інвестиційної привабливості регіону необхідно враховувати якомога більшу кількість показників, що характеризують об'єкт інвестування. Використовуючи дані Держаної служби статистики України, заповнити наведені показники в таблицях, зробити необхідні розрахунки, після кожної таблиці здійснити описовий аналіз показників, охарактеризувати їх динаміку

**Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення
практики студентів**

1. Електронний навчальний курс на платформі НУБІП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2972>

2. Тітенко З.м.. Методичні вказівки до проходження навчальної практики з інвестування студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Київ. 2024. 61 с.

Вимоги до написання звіту

Звіт з навчальної практики з дисципліни «Інвестування» студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

Звіт виконується державною мовою. Текст роботи має бути написаний грамотно, без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Виклад тексту ведеться у безособовій формі. Не прийнято висловлювати думки, використовуючи займенник «я» – наприклад, не треба вживати фрази: «я спостерігав», «я вважаю», «на мою думку» тощо.

Робота має бути надрукованою за допомогою комп'ютерних засобів з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Параметри сторінки: ліве поле – 30 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 20 мм.

Текст набирається у текстовому редакторі Microsoft Word, шрифт Times New Roman, кегль 14, полуторний міжрядковий інтервал, абзацний відступ 1,25. Використання підкреслень, напівжирного і курсивного накреслення тексту в 6 курсовій роботі не є доцільним, оскільки переобтяжує наочне сприйняття матеріалу.

Усі сторінки звіту підлягають суцільній нумерації. Номер сторінки проставляється в її правому верхньому куті. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації, але на ньому номер сторінки не проставляється.

Титульний аркуш курсової роботи оформлюється за встановленою формою (див. Додаток А).

Зміст повинен містити назви структурних елементів, заголовки із зазначенням нумерації розділів і параграфів, та номери їх початкових сторінок.

Назви розділів і параграфів мають бути складені лаконічно (3-7 слів) і відображати основну думку викладеного матеріалу.

Заголовки структурних частин роботи – «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ ___», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» – друкують великими літерами симетрично до тексту, напівжирним накресленням.

Заголовки параграфів – з першої великої літери, вирівнювання тексту по центру. Крапка в кінці назв елементів курсової роботи не ставиться. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам. Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки.

Нумерацію розділів, параграфів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Кількість наочного матеріалу повинна бути достатньою для того, щоб надати звіту зрозумілості та конкретності. Усі ілюстрації, діаграми, тощо називають рисунками і нумерують послідовно. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу, порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, «Рис. 1.2» (другий рисунок першого розділу). Номер і назву рисунка пишуть під графічним зображенням.

При розміщенні таблиці – у правому верхньому куті сторінки розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, що складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.3» (третья таблиця другого розділу), на наступному рядку вказується назва таблиці симетрично до тексту.

При перенесенні таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться, наприклад, для третьої таблиці у розділі 2: Продовження табл. 2.3 Наповнення таблиць і рисунків оформлюється шрифтом Times New Roman, розмір 12, з одинарним міжрядковим інтервалом, без абзацного відступу.

Ілюстративний матеріал і таблиці розміщують у тексті одразу після посилання на нього. Матеріали, які доповнюють зміст роботи, але не увійшли в основну частину, можуть бути представлені в додатках.

Список використаних джерел має суцільну нумерацію, і повинен включати не менше 25 найменувань. При обранні літератури слід, в основному, орієнтуватися на сучасні праці, з видавництвом не раніше семи років від року захисту курсової роботи.

Обов'язковими є посилання на використані джерела згідно з чинними правилами цитування для запобігання академічного плагіату.

Посилання подаються в квадратних дужках, де перша цифра повинна відповідати нумерації джерела в переліку використаних джерел, а друга – номеру сторінки, де розміщений запозичений текст. Цитата береться у лапки.

Наприклад: Ефективне використання інструментарію контролінгу потребує розуміння змісту функціональних завдань, що направлені на реалізацію обраної стратегії. «Для реалізації кінцевої мети підприємства контролінг взаємопов'язує всі функції менеджменту, інтегрує і координує їх, при цьому не підміняє собою управління, а переводить його на якісно новий рівень» [10, с. 121].

Додатки включають допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття звіту. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами (окрім, Г, Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад: «Додаток Б».

Загальний обсяг звіту повинен становити від 25 до 30 сторінок друкованого тексту.

Форми та методи контролю

Загальна оцінка підсумків роботи студента уміщує сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики;
- якості наповнення та оформлення щоденника і звіту про практику;
- відвідування практики; -

якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, чіткість, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентами навчальної практики оцінюється за 100-бальною шкалою (зараховано або не зараховано) і враховує наступні блоки:

Вид роботи	Оформлення матеріалів практики	Зміст матеріалів практики	Захист практики	Всього
Сума балів	10	20	60	100

Кожний блок оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки.

Оцінка за навчальну практику викладається у відомість обліку успішності. Студент, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, не додержувався вимог практики й отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

(не рекомендувати до використання застарілі інформаційні джерела та інформаційні джерела країни-агресора)

1. Бутко М., Бутко І., Дітковська М., Іванова І., Олійченко І. Менеджмент інвестиційної діяльності. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 680 с.
2. Давиденко Н.М., Скрипник Г.О. Інвестування. Підручник К.: ФОП «Ямчинський В.О.», 2021. 460 с.
3. Давиденко Н.М. Оцінка інвестиційної привабливості регіону в умовах сучасних викликів. *Економічний форум*. 2017. №2. С. 86–92.
4. Кальний С. В. Інвестування: практикум : навчальний посібник / С. В. Кальний. Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2020. 135 с.
5. Крахмальова Н. А. Інвестиційний клімат і проблеми іноземного інвестування в Україні : монографія. Київ : КНУТД, 2017. 223 с.

6. Інвестування : підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. Л. Сазонець, В. А. Федорова, А. Ю. Гладченко. Львів : Новий світ-2000, 2019. 388 с
7. Інвестування : навчальний посібник / І. Ю. Зайцева, М. В. Бормотова ; Міністерство освіти і науки України, Український державний університет залізничного транспорту. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 170 с.
8. Про інвестиційну діяльність [Електроний ресурс]. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1560-12>
9. Робінетт Джуді. Як зламати код фінансування. Про особливості мислення інвесторів і те, що їм потрібно почути, щоб захотіти вкласти гроші у ваш стартап /Джуді Робінетт ; переклав з англійської Д. Дроздовський. Київ : Саміт-Книга, 2019. 316 с
10. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник. 2-ге вид. доп. і перероб. К.: ЦП «Компринт», 2018 350 с
11. Скрипник Г.О., Шкуропатська А.І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в АПК. *Економічні студії: науково-практичний журнал, Видавничий дім «Гельветика»* 2020. № 3(29) С. 78-83
12. Скрипник Г.О., Туренок Л.В. Фінансування інноваційних проєктів аграрного сектору економіки України. *Економічні студії: науково-практичний журнал. Львів «Львівська економічна фундація»* 2020. № (30). С. 124 – 128
13. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 160 с.
14. Фінансове забезпечення інноваційних процесів в АПК України: теорія, методологія та практика: монографія. І.Ю. Думанська. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2018. 298 с.
15. Федоренко В.Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні. К. : Науковий світ, 2018. С. 724.
16. Халатур С., Халатур О. Методичний інструментарій фінансування інноваційної діяльності в АПК. *Світ фінансів*, 2019. № 3 (60) С. 65-77
17. Шапуров О. О. Інвестування: підручник / О. О. Шапуров ; Міністерство освіти і науки України, Запорізька державна інженерна академія. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 175 с.
18. Financial support for the development of the Ukrainian agricultural sector: Monograph/ Davydenko N.M., Dimitrov I.T. and others. Shioda GmbH, Steyr, Austria, 2018 P. 250-260